

Till
Ledamöterna av kommunstyrelsen i Lidingö

**Om värdet av ett rikt växt- och djurliv,
om värdet av att allmänheten har tillgång till attraktiva naturområden för rekreation,
samt om hoten mot dessa värden i form av enskilda intressen.**

För alla som älskar att vistas i naturen är Lidingö en bra plats att bo på. För de flesta lidingöbor finns natur inom bekvämt promenadavstånd från hemmet. Endast i några områden är avståndet till större sammanhängande naturområden lite längre.

Men den sammanlagda arean av natur på Lidingö är, i förhållande till folkmängden, en av de lägsta bland kommuner i Sverige. Dessutom vistas många utanför ön i våra naturområden, något som blivit mer påtagligt sedan tillkomsten av den Norra Djurgårdsstaden.

All naturmark är inte heller tillgänglig för allmänheten utan har tagits i anspråk av enskilda intressen. Det är således mycket angeläget att den mark, som vi alla har tillgång till, inte minskar i omfattning. Dessvärre har utvecklingen under en ganska lång följd av år gått i motsatt riktning.

För några decennier sedan uppläts mark vid foten av Ekholmsnäsbacken till en driving range, som skulle vara en övningsplats för golfspelare. Med tillkomsten av denna övningsplats försvann ett område, som tidigare varit tillgängligt för alla, till förmån för ett enskilt intresse.

För oss ideella föreningar, som värnar om möjligheten till rekreation för alla, var detta ett bakslag. Men det var trots allt ett ganska litet område utan påtagliga högre naturvärden. Projektet ingick i ett avtal som skulle "rädda backen". Det var det som från Lidingö stads sida motiverade att området uppläts till golf. Vi kände oss övertygade om att golfprojektet skulle stanna vid detta och att inte ytterligare allmän naturmark skulle gå förlorad.

Som bekant tog vi där gravt miste. Ekholmsnäs Golf arrenderar nu ett till ytan betydande område, som inte blott omfattar Ekholmsnäsbacken och mark nedanför backen utan också skogsmark öster och söder om skidbacken. Vid en golfrunda vandrar man delvis genom en nyckelbiotop.

Golfbanan har inneburit att ett relativt stort naturområde inte längre är tillgängligt för den stora allmänheten av lidingöbor och andra som tycker om att ströva på vår ö. Dessutom är det värdefull skogsmark som har gått förlorad. Det handlar nu inte bara om det rörliga friluftslivet, utan också om det som i remissversionen av Miljöprogram 2021-2030 rubricerats "Rikt växt- och djurliv".

I förslaget till Miljöprogram talas det om biologisk mångfald, sammanhängande och variationsrik natur, ekosystemtjänster, utökat naturskydd och om betydelsen av vistelse i natur för fysisk och psykiskt hälsa. Där finns många bra formuleringar. Men en aldrig så god programförklaring är av intet värde, om den inte följs upp av beslut och åtgärder i samma anda.

Av säkerhetsskäl (en golfboll är hård och slås med stor kraft) är även mark i närheten, men utanför själva golfbanan, i praktiken otillgänglig för allmänheten. Detta blev på ett olyckligt sätt uppenbart för några dagar sedan, då två vandrare i skogen utanför golfbanan blev träffade av en golfboll. De två vandrarna hade änglavakt och träffades endast i över- respektive underarm, men hade bollen träffat något högre hade denna incident kunnat sluta mycket illa. Att sådana incidenter lätt kan inträffa hänger förstås samman med att sträckan från utslagsplats till hål oftast löper parallellt med och nära golfbanans gräns. På golfbanan i Sticklinge förekommer inte detta.

Backen utnyttjas flitigt för skidåkning när förhållandena så medger. En populär skidskola drivs under några vinterhelger. Backen förses med konstsnö, då det råder köldgrader, och prepareras med en pistmaskin. Vi har uppfattat, utan att helt förstå, att det är olämpligt att pista där golfbanan har en green. För att utöka den pistade ytan, vilket är ett önskemål från skidåkarhåll, så menar man således att ett eller två hål måste flyttas. Det bör finnas goda möjligheter att göra så inom det nuvarande arrendeområdet. Den nuvarande driving rangen upptar ett enormt område. En del av denna skulle säkert kunna användas för ett hål.

Det är dock inte vårt problem att lösa denna fråga. Men ett absolut krav är att frågan löses inom det nuvarande arrendeområdet. Ett sådant krav motiveras dels av sådana naturhänsyn som värtaligt beskrivs i förslaget till miljöprogram, dels av att vi alla skall ha goda möjligheter till rekreation i attraktiva naturområden. Ytterligare orörd naturmark får på inga villkor tas i anspråk av något enskilt intresse.

Så har emellertid inte Ekholmsnäs Golf resonerat. Man tänkte sig i våras att utöka arrendet och lägga ett eller två hål inom strandskyddat område. Till vår bestörtning vann denna idé gillande hos först kommunstyrelsen och sedan Miljö- och stadsbyggnadsnämnden som medgav dispens från strandskydd inom ett område vid Kyrkvikens strand. Länsstyrelsen har dock funnit skäl att överpröva detta beslut.

Flera andra alternativ har sedan dess diskuterats. Aktuellt just nu lär vara att utnyttja betesmarken invid Bohusgården. Det skulle innebära en icke så liten utvidgning av golfbanan i ett område som nu är jungfrulig mark och skiljs från den nuvarande golfbanan av den smala vägen mellan Bohusgården och Ekholmsnäsvägen. Läger man till detta den säkerhetsmarginal man bör ha är området ännu större.

Området hålls nu öppet som hagmark av betande hästar och det är inte svårt för allmänheten att gå genom området, att rasta där och njuta av naturen. Låt det förbli så! Både naturhänsyn och möjligheten till rekreation kräver det.

Vi har uppfattat att betesarrendet redan är uppsagt, men vi har inte sett att något nämndbeslut finns ännu om utökat arrende eller marklov för golfbana. Men att betesarrendet är uppsagt är illavarslande. Förbereder man verkligen inom Lidingö stad en utökning av Ekholmsnäs golfbana till detta område?

Är kommunledningens avsikt att lägga ett förslag som lägger ytterligare värdefull naturmark under golfbana? Är kommunledningens avsikt att lägga ett förslag som berövar allmänheten ytterligare ett lätt tillgängligt och attraktivt rekreationsområde?

Vår förhoppning är att ett sådant förslag i så fall enhälligt avvisas. Vi hyser en oro inte bara i aktuellt ärende. Ser vi bakåt kan vi konstatera att golfintresset successivt fått breda ut sig, och det gör att vi också ser med oro på framtiden. Det började tämligen oskyldigt med en mindre driving range. Det skulle stanna vid detta, hette det då. Men det fortsatte med en 9-hålsbana och en enorm driving range. Nu vill man utöka området ytterligare.

Vad händer sedan? Efter snart fem års förberedelser presenterar nu Johan Mihkelson Ringqvist i ett pressmeddelande¹ golfklubbens "ambitioner att bygga ut golfbanan vid Ekholmsnäs Golf Lidingö". Nästa steg i utvecklingsplanen är att få till en "riktig" golfbana, säger Ringqvist. Den nuvarande mycket kuperade banan anses vara för svår för nybörjare, vilket säkert är riktigt. Det står klart att golfklubben önskar sig ytterligare ett antal hål inom ett mindre kuperat område som gränsar till det nuvarande. Kanske är det en bana med 18 hål, som man tänker sig.

Att Ekholmsnäs Golf har sådana ambitioner är inte förvånande. Mer oroande är att Ringqvist hävdar "att man från Lidingö Stads sida ser positivt på utvecklingen". Om en majoritet av ledamöterna i kommunfullmäktige ställer sig bakom förslaget till Miljöprogram 2021-2020, kan detta dock inte vara riktigt.

Sammanfattningsvis uppmanar vi alla politiskt aktiva i Lidingö stad

att i miljöprogrammets anda värna om ett rikt växt- och djurliv i all kvarvarande allmänt tillgänglig naturmark

att likaså i miljöprogrammets anda verka för att allmänheten inte berövas ytterligare något rekreationsområde

att mot bakgrund av tillbudet då vandrare träffades av en golfboll, i dialog med golfklubben verka för ökad säkerhet även i närheten av och utanför själva golfbanan

Marianne Råberg
ordf i Lidingö Hembygdsförenings
arbetsgrupp för Natur och Kultur

Peter Lundberg
ordf i Lidingö Ornitologiska
Förening

Isak Isaksson
ordf i Naturskyddsföreningen
i Lidingö

Christian Gottlieb
Naturskyddsföreningen i Lidingö

¹se <https://www.mynewsdesk.com/se/ekholmsnas-golf-lidingo/pressreleases/utveckling-av-golfbanan-vid-ekholmsnaes-golf-lidingoe-2940782>